

Asselbergs serveert polyfone gerechtjes

Première '12zeven5' tijdens orgelconcert in Grote Kerk

.....
klassiekemuziek • recensie
Kees Huges

Orgelconcert door Jos van der Kooy met werken van o.a. Bach, Franck, Reger en Asselbergs.
Gehoord: dinsdag 14 oktober, Grote Kerk, Haarlem.
.....

Haarlem en orgelstad zijn in de loop der eeuwen synoniemen geworden. En om het belang als orgelstad nog eens extra te onderstrepen heeft de Gemeente Haarlem voor vijf jaar ieder seizoen een Haarlemse componist de opdracht gegeven een nieuw werk te schrijven voor haar Mullerorgel en haar stadsorganist. Wim de Ruiters, Piet Kee en Hans Koks kregen deze opdracht de achterliggende seizoenen. En

deze avond krijgen we de première van dit jaar. Onze stadgenoot Hans Asselbergs - die als componist ook betrokken is geweest bij *Apocalyps* van de beeldend kunstenaar Joos Clijnen, waarbij 24 in de Grote Kerk opgestelde loden kisten werden geopend - schreef voor stadsorganist Jos van der Kooy het werk *12zeven5*. Asselbergs schrijft in zijn toelichting het volgende: de twaalf tonen van het westerse toonstelsel zijn ingedeeld in twee groepen van 7 en 5 verschillende tonen. Dit uitgangspunt wordt ook zodanig ritmisch vertaald. Op 24 manieren worden, in groepen van 7 en 5, de tonen contrapuntisch door elkaar geweven. Een ander aspect wordt gevormd door percussiegebruik van het instrument, aldus Asselbergs.

Voor de luisteraar is *12zeven5* een werk waar heel veel in gebeurt. Asselbergs serveert als het ware

vierentwintig kleine polyfone gerechten, af en toonderbroken door een forte geregistreerde cluster. Rijk geregistreerd in bonte klankkleuren worden snelle melodische figuurtjes afgewisseld met meer bezonken onderdelen. Als een slagwerker moet van der Kooy af en toe het pedaal bewerken. Maar Asselbergs komt uit de percussiehoek dus is dit niet bevreemdend. Het knappe aan deze compositie is dat door het tempo waarin de vierentwintig wisselingen plaats vinden er nauwelijks fragmentatie ontstaat en er een duidelijke muzikale spanningsboog over het gehele werk wordt getrokken.

Jos van der Kooy moet er een behoorlijk werk aan gehad hebben het geheel in te studeren want Asselbergs nieuwe opus vraagt veel van het technisch kunnen van de uitvoerder. Maar van der Kooy is voor geen kleintje vervaard en klaart deze

klus zoals dat van iemand van zijn kaliber verwacht mag worden.

Vooraf aan *12zeven5* speelt van der Kooy een keur aan werken van grote orgelcomponisten als Bach, Franck en Reger. Of Asselbergs naam ooit in deze illustere rij zal worden opgenomen is iets dat de toekomst moet uitwijzen.

12zeven5 verdient het in ieder geval niet om in de kast van 'goede bedoeelingen' te worden weggeborgen. Aanvankelijk zou Jos van der Kooy het werk op 30 september ten doop hebben gehouden maar hij moest het op die datum door ziekte laten afweten.

En dat is jammer want een nieuw werk moet men vaker kunnen horen om het beter te leren begrijpen en waarderen. Maar men mag er van overtuigd zijn dat van der Kooy *12zeven5* het volgende seizoen zeker weer zal programmeren.